

Autor: Joanna Sikora-Bdzikot

Dotyczy: [Rzeczpospolita](#)

TARCZA ANTYKRYZYSOWA: JAK ROZLICZYĆ DOFINANSOWANIE

W ostatnich miesiącach przedsiębiorcy korzystali z pomocy przewidzianej w „tarczy antykryzysowej”, czyli dofinansowania do wynagrodzeń pracowników z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Obecnie stoją przed wyzwaniem rozliczenia się z dofinansowania z wojewódzkimi urzędami pracy.

Przedsiębiorca, u którego w następstwie COVID-19 wystąpił spadek obrotów gospodarczych, mógł wnioskować o wypłatę świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP):

- na podstawie art. 15 g Tarczy Antykryzysowej – tj. o dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy,
- na podstawie art. 15gg Tarczy Antykryzysowej – tj. o dofinansowanie wynagrodzeń pracowników nieobjętych przestojem, przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy.

Pomimo, że oba dofinansowania zostały uregulowane we wspomnianej „tarczy antykryzysowej” – ustawie z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, postanowień dotyczących ich rozliczania nie wystarczy szukać w tej tylko ustawie. Podstawą wypłaty dofinansowania z art. 15g jest umowa zawarta pomiędzy beneficjentem a dyrektorem wojewódzkiego urzędu pracy (WUP), która zawiera dodatkowe postanowienia dotyczące m.in. właśnie rozliczenia przyznanego dofinansowania.

Warto wspomnieć, że poszczególne postanowienia umowy ulegały zmianie w ostatnich miesiącach – obecnie obowiązuje już piąta wersja umowy. Ponadto do wypłaty i rozliczania świadczeń z FGŚP z art. 15 g stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy.

W przypadku dofinansowania z art. 15gg ustawodawca uregulował to zagadnienie bardziej kompleksowo, zamieszczając postanowienia dotyczące przyznawania i rozliczania tego rodzaju dofinansowania wprost w tym przepisie, jednak z odesłaniami do niektórych postanowień art. 15 g. Ogólne zasady rozliczania obu rodzajów dofinansowań są do siebie jednak podobne, różnią się jedynie podstawą prawną i szczegółami.

Należy wspomnieć, że „tarcza antykryzysowa” wprowadziła jeszcze jeden rodzaj dofinansowania z FGŚP – na podstawie art. 15ga – tj. dofinansowanie wynagrodzeń pracowników wykonujących czynności zawodowe dotyczące zabytku – z uwagi na jego marginalny charakter, nie uwzględniamy go.

TERMIN I FORMA

W obu przypadkach beneficjent zobowiązany jest do rozliczenia środków w terminie do 30 dni od zakończenia okresu pobierania świadczeń. Rozliczenie powinno nastąpić jednorazowo dla całego wniosku. Wydaje się, że okres pobierania świadczeń można

rozumieć dwojako, tj. jako okres, za który pobierano świadczenia, wskazany we wniosku o dofinansowanie bądź też jako okres rzeczywistego pobierania świadczeń, czyli otrzymania kolejnych transz dofinansowania. Z informacji WUP wynika jednak, że prawidłowa jest pierwsza interpretacja. Tym samym beneficjent powinien rozliczyć środki w terminie do 30 dni od zakończenia okresu wsparcia wskazanego we wniosku. Już teraz wiadomo więc, że dla wielu przedsiębiorców termin ten byłby niemożliwy do dotrzymania. Dotyczy to przede wszystkim sytuacji, gdy z uwagi na długotrwałe rozpatrywanie wniosku przez WUP lub konieczność jego uzupełnienia, beneficjent otrzymał wsparcie już po wnioskowanym okresie dofinansowania. Mając to na uwadze, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dopuściło wyjątek, gdy beneficjent otrzymał środki po zakończeniu miesiąca, za który były należne. W takim przypadku termin 30-dniowy rozpoczyna swój bieg pierwszego dnia po otrzymaniu przez beneficjenta środków z tego tytułu.

PRZYKŁAD

Beneficjent wnioskował o dofinansowanie do wynagrodzeń za okres 1.07–30.09.2020. Ostatnią transzę otrzymał 15.09.2020. Świadczenia powinien rozliczyć do 30.10.2020.

Beneficjent wnioskował o dofinansowanie do wynagrodzeń za okres 1.07–31.08.2020. Ostatnią transzę otrzymał 15.09.2020. Świadczenia powinien rozliczyć do 15.10.2020.

Dofinansowanie z art. 15g należy rozliczyć w formie elektronicznej poprzez portal praca.gov.pl (jeśli beneficjent składał wniosek w wersji elektronicznej) albo w postaci papierowej pocztą lub poprzez ePUAP (jeśli beneficjent składał wniosek w wersji papierowej). Natomiast dofinansowanie z art. 15gg można rozliczyć wyłącznie w formie elektronicznej poprzez portal praca.gov.pl.

NIEZBĘDNE DOKUMENTY

Zasadniczo z zawartej umowy lub przepisów wynika jedynie, że beneficjent składa do Wojewódzkiego Urzędu Pracy:

- 1) dokumenty potwierdzające prawidłowość wykorzystania świadczeń i środków z FGŚP zgodnie z przeznaczeniem,
- 2) dokumenty, potwierdzające zatrudnienie pracowników, na których otrzymał świadczenie, przez okres wskazany we wniosku.

Nie oznacza to, że pozostawiono mu dowolność w wyborze składanych dokumentów potwierdzających powyższe okoliczności. Na stronie resortu pracy i na stronach poszczególnych WUP jest szczegółowa lista wymaganych dokumentów.

W ramach rozliczenia należy złożyć:

- formularz rozliczeniowy – wypełniony online lub jako dodatkowy dokument, jeżeli rozliczenie nie jest składane przez portal praca.gov.pl,
- wykaz pracowników sporządzony na dzień złożenia wniosku (z wyjątkiem beneficjentów, którzy załączyli wykaz do wniosku),
- kalkulator udostępniony przez WUP, zawierający wykaz pracowników,
- dokumenty potwierdzające przelewy wynagrodzeń pracowników,
- zbiorcze potwierdzenie dokonania przelewu z tytułu składek ZUS,
- zbiorcze potwierdzenie dokonania przelewu z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Potwierdzenia przelewów należy złożyć za każdy miesiąc otrzymanego dofinansowania.

ISTOTNY KALKULATOR

Najbardziej istotnym dokumentem wypełnianym w celu rozliczenia dofinansowania jest kalkulator. Formularze kalkulatora dla obu dofinansowań różnią się. Choć ich zasadnicze części są takie same, formularz dla dofinansowania z art. 15 g jest bardziej rozbudowany, wymaga innego rodzaju danych, w zależności od tego czy pracownicy byli objęci przestojem ekonomicznym, czy obniżonym wymiarem czasu pracy. Ponadto w tym przypadku udostępniono także odrębny kalkulator dla przedsiębiorców, którzy ubiegali się o dofinansowanie za niepełne miesiące.

Główną część kalkulatora stanowi wykaz pracowników – w pierwszej jego części należy przekopiować dane z wykazu sporządzonego na dzień złożenia wniosku – stanowi to odzwierciedlenie wysokości dofinansowania, jakie beneficjent otrzymał na danego pracownika. W dalszym kroku należy wskazać rzeczywiste wynagrodzenie pracownika za poszczególne miesiące objęte dofinansowaniem, bez uwzględniania składników wynagrodzenia niefinansowanych przez pracodawcę (np. zasiłku chorobowego, opiekuńczego) oraz składników niemających charakteru stałego (np. premii uznaniowych, nagród, prowizji itp.).

Poprawne wypełnienie kalkulatora jest bardzo ważne – po podaniu żądanych danych, kalkulator sam wyliczy wartość środków niewykorzystanych, które pracodawca będzie zobowiązany zwrócić do WUP. Najczęściej będzie to miało miejsce, gdy pracownik w danym miesiącu pobierał wynagrodzenie niefinansowane ze środków pracodawcy – np. zasiłek chorobowy. Niewykorzystane środki zwracane są w terminie rozliczenia na rachunek bankowy, z którego pracodawca otrzymał dofinansowanie.

Dofinansowanie przyznawane jest do wynagrodzeń konkretnych pracowników. Oznacza to, że środków niewykorzystanych na dofinansowanie wynagrodzenia jednego pracownika (np. z uwagi na fakt pobierania przez niego zasiłku chorobowego) nie można przeznaczyć na dofinansowanie wynagrodzenia innego pracownika.

Ważną okolicznością mającą wpływ na rozliczenie jest też wypowiedzenie umowy o pracę z przyczyn nie dotyczących pracownika w okresie pobierania dofinansowania. Spowoduje to obowiązek zwrotu środków przeznaczonych na dofinansowanie wynagrodzenia tego pracownika wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, natomiast w przypadku dofinansowania z art. 15gg obowiązek zwrotu całości otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami.

WERYFIKACJA ROZLICZENIA

Po dokonaniu rozliczenia przez beneficjenta jest ono weryfikowane przez WUP. Weryfikacja jest dwuetapowa:

- wstępna weryfikacja – w terminie 60 dni od dnia upływu terminu do złożenia rozliczenia – polega na analizie kompletności dokumentacji i prawidłowości oświadczeń oraz sprawdzeniu kwot przekazanych i faktycznie wykorzystanych środków,
- końcowa weryfikacja – w okresie 3 lat od dnia upływu terminu do złożenia rozliczenia, polega na sprawdzeniu pełnej dokumentacji w celu potwierdzenia wykorzystania środków zgodnie z przeznaczeniem i ostatecznym zatwierdzeniu rozliczenia.

Co ciekawe, ustawodawca nie wprowadził analogicznego uregulowania, choćby w formie odesłania do odpowiednich przepisów, w art. 15gg. Trudno więc jednoznacznie rozstrzygnąć, jak w tym przypadku będą postępowały WUP, wydaje się jednak, że jest to niedopatrzenie legislacyjne, także w tym przypadku WUP będą bowiem musiały zweryfikować prawidłowość rozliczeń.

Niezależnie od powyższego dyrektor WUP może przeprowadzać u beneficjenta kontrole w czasie pobierania dofinansowania oraz w okresie 3 lat po jego zakończeniu w celu sprawdzenia, czy otrzymane dofinansowanie zostało przeznaczone na wypłatę świadczeń zgodnie z przeznaczeniem.

JOANNA SIKORA-BZDZIKOT RADCA PRAWNY W RÖDL & PARTNER

Ważne jest, by przedsiębiorcy wywiązali się z nałożonych na nich obowiązków. Pomocą w wypełnieniu formularzy i przygotowaniu rozliczenia mogą być instrukcje udostępnione na stronach WUP. Warto pamiętać, że środki niewykorzystane są zwracane w ramach rozliczenia wniosku bez odsetek, z wyjątkiem, gdy środki zostały wykorzystane niezgodnie z warunkami określonymi w umowie lub we wniosku (wówczas zwracane są z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych). Staranne rozliczenie wniosku pozwoli uniknąć stresu w przypadku przyszłych kontroli, a te już zapowiadane są przez WUP, które na razie przystąpiły do wstępnej weryfikacji rozliczeń.